

PROGRAMACIÓN

CUARTO DE PRIMARIA

CIENCIAS DA NATUREZA

CIENCIAS SOCIAIS

LINGUA GALEGA

LINGUA CASTELÁ

MATEMÁTICAS

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

CEIP Plurilingüe As Solanas - Nicolás Gutiérrez Campo

Curso 2022/ 2023

FABIOLA I. VICENTE VELASCO

ÍNDICE

1- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN.....	3
2- CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECIÓN QUE RECOLLA A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.....	4
3- CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO.....	23
4- CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE.....	31
4.B_ CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.....	104
5- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	105
6- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN E A CUALIFICACIÓN	107
7- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PÁCTICA DOCENTE	114
8- ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES, DE SER O CASO.	115
9- DISEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS RESULTADOS.	115
10- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	116
11- CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO	117
12- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS PROGRAMADAS	118
13- MECANISMOS DE REVISIÓNS, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.....	118

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN

O noso centro está situado na zona máis próxima ao mar de A Guarda. A poboación escolar ven principalmente de barrios próximos ao porto.

O estatus social das familias que envían os seus fillos á escola pode ser considerada como media e clase media- baixa.

O noso centro está composto por dous edificios, estando separados pola Gardería municipal.

O edificio de Primaria ten tres plantas. Na primeira, están as aulas de 1º a 6 º de Primaria, ademais da secretaría, biblioteca , a sala do profesorado e un aseo adaptado para persoas con mobilidade reducida. No segundo andar, que está a continuación, están as aulas de música, orientación e AL, PT, instalacións para reunións e baños para profesorado, así como a oficina do profesor de Educación Física a través do cal accede ao pavillón ao aire libre e baños dos alumnos. Tamén se habilitou unha aula para comedor escolar. E no terceiro piso, aínda menor, é o ximnasio.

Na aula de 4º de primaria hai 13 alumnos. Un neno está diagnosticado con TDAH e outro con TEA

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECIÓN QUE RECOLLE A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.

O currículo baséase na potenciación da **aprendizaxe por competencias**. Esta aprendizaxe caracterízase por ser *transversal, dinámica e integral* e abordarse desde tódalas áreas:

MATEMÁTICAS

CCL.- Comunicación lingüística

- Incorporar os números á linguaxe habitual, como elementos con valor expresivo e interpretar mensaxes que conteñen números.
- Describir verbalmente os razoamentos e procesos matemáticos que interveñen nas distintas operacións matemáticas.
- Incorporar á súa linguaxe habitual a terminoloxía das distintas operacións matemáticas.
- Utilizar unha linguaxe precisa e clara na descrición, localización e organización de feitos ao longo do tempo.
- Incorporar á súa linguaxe habitual a terminoloxía do sistema métrico decimal.
- Utilizar o vocabulario adecuado en situacións familiares de medida de capacidade e de peso.
- Incorporar á súa linguaxe habitual a terminoloxía do sistema monetario.
- Incorporar á linguaxe habitual a terminoloxía xeométrica.
- Valorar a terminoloxía xeométrica como recurso expresivo.
- Describir verbalmente os procesos matemáticos que interveñen na elaboración de táboas e gráficas.
- Incorporar á súa linguaxe habitual a terminoloxía elemental estatística.

CMCT.- Competencia matemática e competencias básicas en ciencias e tecnoloxía.

- Recoñecer os distintos usos dos números e utilizar códigos numéricos para identificar obxectos, situacións ...
- Recoñecer a utilidade das operacións para resolver problemas.
- Recoñecer a utilidade do cálculo mental no manexo das moedas e billetes de curso legal.

- Resolver problemas que impliquen o manexo do diñeiro.
- Utilizar as unidades de medida de lonxitude para enfrontarse a situacións nas que empregar as matemáticas fóra da aula.
- Desenvolver o gusto pola precisión e o rigor na utilización dos instrumentos de medida.
- Establecer relacións e equivalencias entre as distintas unidades de tempo.
- Aplicar en distintos contextos os conceptos relativos aos distintos tipos de liñas, ás súas posicións relativas e aos ángulos.
- Ser capaz de utilizar os conceptos relativos aos triángulos, cuadriláteros, circunferencia e círculo en distintos contextos: analizar, describir, clasificar, interpretar, as formas dos obxectos que nos rodean.
- Adquirir coñecementos e destrezas matemáticas.
- Mostrar interese por utilizar modos matemáticos de pensamento.

CD.- Competencia dixital

- Proporcionar destrezas asociadas ao uso dos números.
- Facilitar a comprensión de informacións que incorporen cantidades e medidas.
- Iniciarse no uso de calculadoras e de ferramentas tecnolóxicas para facilitar a comprensión de contidos matemáticos.
- Iniciarse no uso de cronómetros e reloxos dixitais para facilitar a comprensión de contidos matemáticos.
- Utilizar internet como recurso para a procura de información e para a obtención de figuras e representacións xeométricas.
- Utilizar a linguaxe gráfica e estatística para interpretar a información sobre a realidade.

CAA.- Aprender a aprender

- Recoñecer a utilidade das representacións gráficas para fixar e aclarar conceptos e relacións nos números.
- Verbalizar o proceso seguido na aprendizaxe das distintas operacións matemáticas, para potenciar o desenvolvemento de estratexias que faciliten a aprendizaxe autónoma.
- Realizar debuxos ou esquemas que lle axuden á procura da solución a un problema.

- Potenciar o desenvolvemento de estratexias que faciliten a aprendizaxe autónoma.
- Desenvolver a habilidade para comunicar con eficacia os propios resultados.
- Recoñecer a utilidade das representacións gráficas para fixar e aclarar conceptos e relacións nos números fraccionarios.
- Recoñecer a utilidade de utilizar debuxos ou esquemas que lle axuden á procura da solución a un problema.
- Potenciar unha actitude experimentadora cara á utilización de diferentes instrumentos e unidades de medida.
- Verbalizar o proceso seguido na aprendizaxe, para reflexionar sobre como se aprende.
- Recoñecer e aplicar a manipulación, a construción e a representación como métodos de investigación e descubrimento en xeometría.

CSC.- Social e cívica

- Valorar a utilidade dos números como recurso para analizar os elementos e relacións da sociedade na que vivimos.
- Desenvolver a colaboración cos demais e mostrar actitudes de axuda co fin de resolver situacións problemáticas nas que interveñan as distintas operacións matemáticas.
- Desenvolver a colaboración cos demais e mostrar actitudes de axuda co fin de resolver situacións problemáticas nas que interveña o diñeiro.
- Desenvolver a colaboración cos demais e mostrar actitudes de axuda co fin de resolver situacións problemáticas nas que interveña as unidades de medida de lonxitudes.
- Planificar os produtos que se van a consumir antes de comprar.
- Valorar a puntualidade como algo positivo para a convivencia.
- Aceptar outros puntos de vista diferentes ao propio ao utilizar estratexias de resolución de problemas.

CSIEE.- Sentido da iniciativa e espírito emprendedor.

- Recoñecer a utilidade dos números para expresar cantidades das magnitudes que manexamos todos os días.
- Facilitar unha mellor comprensión do contorno.

- Utilizar as distintas operacións matemáticas para enfrontarse a situacións cotiás nas que empregar as matemáticas fóra da aula.
- Utilizar o sistema monetario para enfrontarse a situacións cotiás nas que empregar as matemáticas fóra da aula.
- Localizar no tempo as propias vivencias: ao longo do día, do mes, do ano, etc.
- Aplicar os conceptos e nomenclatura relativos aos elementos xeométricos para analizar, describir e comprender o contorno real.
- Transmitir informacións precisas sobre aspectos cuantificables do contorno.
- Desenvolver a confianza para enfrontarse con éxito a situacións incertas.
- Xestionar os recursos para optimizar os procesos de resolución de problemas, utilizando distintas operacións matemáticas.
- Xestionar os recursos para optimizar os procesos de resolución de problemas nos que interveña a medida do tempo.
- Trazar un plan, buscar estratexias e tomar decisións para resolver problemas.
- Mostrar curiosidade por coñecer a utilidade das aprendizaxes novas.
- Enfrontarse a novas situacións con maior posibilidade de éxito, tendo en conta a valoración dos resultados obtidos en situacións similares.

CCEC.- Conciencia e expresións culturais.

- Valorar o coñecemento matemático como contribución ao desenvolvemento cultural dos pobos.
- Recoñecer que as relacións e formas xeométricas axuda na análise de producións artísticas.
- Utilizar os envases de desfeito para realizar producións artísticas.
- Utilizar algunhas obras de arte para traballar contidos matemáticos.

LINGUA GALEGA:

CCL.- Comunicación lingüística.

- Coñecer a orde das palabras no dicionario.
- Interpretar, comprender e utilizar a información que aparece no dicionario.
- Comprender e saber aplicar as normas ortográficas e gramaticais da lingua.

- Comprender o sentido figurado de expresións feitas.
- Desenvolver a atención para resolver xogos lingüísticos.
- Aprender a coñecer a biblioteca recoñecendo as normas polas que se rexe.
- Buscar, recompilar e procesar a información.
- Utilizar a lingua como instrumento de comunicación oral e escrita.
- Producir textos orais e escritos.
- Discriminar diferentes tipoloxías textuais.
- Comprender, compoñer e utilizar textos narrativos, expositivos, poéticos e teatrais.
- Coñecer e utilizar os recursos necesarios para a descrición de animais, persoas e paisaxes.
- Coñecer técnicas sinxelas para estruturar e redactar un conto.
- Recoñecer e saber aplicar as características propias da lingua poética.
- Expresar axeitadamente ideas e emocións.

CD.- Competencia dixital

- Consultar un diccionario en Internet.
- Visitar bibliotecas virtuais e acceder á información que achegan.
- Buscar, seleccionar e manexar os datos obtidos en Internet ou noutras fontes de información.
- Desenvolver a capacidade para interpretar as noticias que achegan os medios de comunicación e opinar sobre elas.
- Saber utilizar o correo electrónico para se comunicar.
- Recoñecer o particular rexistro lingüístico das SMS e comprender que non se axusta ás normas gramaticais.

CAA.- Aprender a aprender

- Adquirir e aplicar uns hábitos de traballo.
- Acceder ao saber e á construción de coñecementos mediante a lingua.
- Utilizar recursos de carácter lúdico na adquisición de conceptos.

- Desenvolver e aplicar a lóxica para establecer relacións semánticas ou gramaticais.-
- Saber abstraer e sistematizar as ideas esenciais dun texto para elaborar un esquema

CSC.- Social e cívica

- Aprender a desenvolverse no contorno e a respectalo.
- Desenvolver a conciencia de pertencer ao mundo e reparar nos cambios que se producen no contorno e nos seres vivos de forma periódica.
- Recoñecer a lingua como o principal medio de comunicación entre os seres humanos e utilizala para establecer relacións cos demais.
- Coñecer outras formas de vida e outras culturas e aprender a respectalas.
- Crear un sistema de valores propio baseado no respecto.
- Entender a lingua como a base da convivencia, o respecto e o entendemento.
- Recoñecer a diferenza entre os seres humanos como un valor enriquecedor.
- Aprender a comunicarse cos demais e a comprender o que estes transmiten.
- Valorar todas as linguas como aptas para a comunicación.
- Recoñecer as variantes da lingua como fenómenos da fala e respectalas.
- Desenvolver actitudes de consumo responsable.

CSIEE.- Sentido da iniciativa e espírito emprendedor.

- Desenvolver a autoestima ante a creación dos propios textos.
- Tomar a iniciativa de participar na dramatización de textos propios ou alleos.
- Adquirir a necesaria confianza nun mesmo para interactuar cos demais e tomar decisións propias.
- Utilizar a lingua para organizar o pensamento, comunicar afectos e opinións, regular emocións.

CCEC.- Conciencia e expresións culturais.

- Ler, comprender e valorar as obras literarias.
- Coñecer e valorar as tradicións propias da nosa comunidade.
- Comprender, apreciar e valorar as manifestacións artísticas, propias e alleas.

- Coñecer algúns persoeiros claves da cultura galega.
- Usar de forma responsable os recursos da biblioteca.
- Expresarse con imaxinación e creatividade.
- Poder apreciar nun texto literario e noutro tipo de creacións os trazos que contribúen á súa estética.

LINGUA CASTELÁ:

CCL.- Comunicación lingüística

- Conocer el orden de las palabras en el diccionario.
- Asimilar y entender el concepto de entrada relacionados con el uso del diccionario.
- Interpretar, entender y utilizar la información que aparece en el diccionario.
- Adaptar el significado de las palabras en su contexto.
- Interpretar y comprender la realidad.
- Conocer la organización de la biblioteca.
- Aprender las reglas que rigen el uso de la biblioteca.
- Comprender y participar en las actividades programadas en las bibliotecas.
- Buscar, recoger y procesar información.
- Producir textos orales y escritos.
- Aprender técnicas sencillas para estructurar y redactar un cuento.
- Expresar ideas y emociones adecuadamente.
- Comprender y saber utilizar las reglas de uso de la lengua.
- Utilizar la lengua como instrumento de comunicación oral y escrita.
- Saber cómo terminar una historia corta de una manera original y con la expresión adecuada.
- Conocer y usar los recursos necesarios para la descripción de los personajes.

CD.- Competencia dixital

- Consultar con un diccionario en Internet para transformar la información en conocimiento.

- Promover el conocimiento científico.
- Examinar, seleccionar y registrar la información.
- Trabajar en un entorno de colaboración.

CAA.- Aprender a aprender

- Manejar con eficacia los recursos del trabajo intelectual.
- Fomentar el interés por el aprendizaje.
- Gestionar eficazmente los procesos de aprendizaje.
- Acceso a la construcción del conocimiento a través del lenguaje.

CIMF .- Competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico

- Buscar y obtener información.
- Promover el conocimiento científico.
- Mostrar una actitud de respeto hacia las normas.
- Tener capacidad de interactuar con el espacio circundante.
- Mostrar una actitud respetuosa hacia los demás y para el mismo.

CSC.- Social e cívica

- Crear un propio sistema de valores basado en el respeto.
- Utilizar el lenguaje como una habilidad para la vida, el respeto y la comprensión.
- Aprender a comunicarse con los demás y entender lo que transmiten.
- Valorar todas las lenguas como adecuados para la comunicación.
- Eliminar el uso de lenguaje discriminatorio.

CSIEE.- Sentido da iniciativa e espíritu emprendedor.

- Desarrollar la autoestima en la creación de los propios textos.
- Comunicarse con uno mismo, analizar problemas, desarrollar planes y tomar decisiones.
- Utilizar el lenguaje para organizar sus pensamientos, comunicar afecto y regular las emociones.

CCEC.- Conciencia e expresións culturais.

- Leer, comprender y apreciar las obras literarias.
- Utilizar de manera responsable los recursos de la biblioteca.
- Entender, apreciar y valorar las manifestaciones culturales y artísticas.
- Expresarse con creatividad e imaginación.
- Ser consciente de la importancia de los factores estéticos en la vida cotidiana.
- Disfrutar de la creatividad a través de diferentes medios artísticos.

CIENCIAS NATURAIS/CIENCIAS SOCIAIS

CCL. Comunicación lingüística

- Aumentar a riqueza no vocabulario específico das áreas.
- Ser riguroso no emprego dos termos específicos destas áreas.
- Saber construír un discurso: ser coidadoso na precisión de termos, encadeamento de ideas, expresión verbal.
- Adquirir a terminoloxía específica sobre seres vivos, e sobre obxectos e fenómenos naturais.
- Comprender textos informativos, explicativos e argumentativos.
- Transmitir ideas en informacóns sobre a natureza e o entorno.

CMCT. Competencia matemática e competencias básicas en ciencias e tecnoloxía.

- Utilizar ferramentas matemáticas tales como medidas, escalas, táboas ou representacións gráficas.
- Utilizar a linguaxe matemática para cuantificar fenómenos naturais e sociais para expresar datos.

CD. Competencia dixital

- Utilizar distintos procedementos de procura, selección, organización e aplicalos nestas áreas.
- Saber utilizar un ordenador de forma básica.
- Saber buscar en internet de forma guiada
- Mellorar nas destrezas asociadas á utilización de esquemas, mapas conceptuais.

- Utilizar as tecnoloxías da comunicación e a información para ter unha visión actualizada da actividade científica.

CAA. Aprender a aprender

- Desenvolver técnicas para aprender, organizar, memorizar e recuperar a información.
- Facer resumos, esquemas ou mapas mentais.
- Reflexionar sobre que e como se aprendeu.
- Adquirir conceptos esenciais ligados ao noso coñecemento natural para incorporar información proveniente da propia experiencia ou de escritos ou audiovisuais.
- Adquirir procedementos de análises de causas e consecuencias.
- Interpretar o mundo físico a través dos conceptos apresos.
- Saber definir problemas, estimar solucións e elaborar estratexias.
- Diseñar pequenas investigacións.
- Analizar resultados e comunicalos.
- Observar o mundo físico, obter información e actuar de acordo con ela.
- Coñecer o propio corpo e as relacións entre os hábitos e as formas de vida e a saúde.

CSC. Social e cívica

- Coñecer as implicacións da actividade humana no medio ambiente.
- Buscar solucións para avanzar cara ao logro dun desenvolvemento sostible.
- Participar en tómaa de decisións en torno a problemas locais e globais suscitados.
- Coñecer sentimentos e emocións en relación cos demais.
- Desenvolver actitudes de diálogo e de resolución de conflitos.
- Aceptar e elaborar normas de convivencia.
- Asentar as bases dunha futura cidadanía mundial, solidaria, participativa e democrata.
- Comprender a realidade social na que se vive.
- Ser conscientes do papel da sociedade no avance da ciencia.

- Coñecer como se produciron debates esenciais para o avance da ciencia para entender a evolución da sociedade.

CCEC. Conciencia e expresións culturais.

- Coñecer as manifestacións culturais da nosa contorna.
- Valorar a diversidade cultural da nosa contorna.
- Recoñecer as manifestacións culturais que forman parte do patrimonio cultural da comunidade autónoma.

CSIEE. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor.

- Tomar decisións dende o coñecemento dun mesmo (no ámbito escolar e nas actividades de lecer).
- Participar na construción de solucións.
- Ter habilidade para iniciar e levar a cabo proxectos.

*O curriculum concreta os criterios de avaliación nos denominados **Estándares de aprendizaxe**, os cales concretan o que o alumno debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina sendo medibles e avaliáveis:*

MATEMÁTICAS:

- Analiza e comprende o enunciado dos problemas.
- Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.
- Iníciase na utilización de ferramentas tecnolóxicas, nomeadamente a calculadora, para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.
- Le, escribe e ordena números ata o 10.000.
- Indica o valor posicional das cifras.
- Realiza series ascendentes e descendentes.
- Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar.
- Realiza cálculos numéricos coas operacións de multiplicación e división na resolución de problemas contextualizados.

- Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.
- Identifica as unidades do sistema métrico decimal. Lonxitude, capacidade, masa ou peso.
- Mide con diferentes instrumentos elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
- Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple.
- Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
- Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.
- Coñece e identifica os elementos básicos dos corpos xeométricos (lado, ángulo e vértice).
- Coñece e diferencia a circunferencia do círculo e distingue os seus elementos.
- Identifica corpos redondos e poliedros (prisma, pirámide, cilindro, cono, esfera...).
- Distingue entre ángulos agudos, rectos e obtusos.
- Recolle e clasifica datos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas ou gráficas.

LINGUA GALEGA:

- Comprende as ideas principais dun texto oral ou escrito , extraendo o sentido global da mensaxe
- Identifica quen, que e onde nunha noticia.
- Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral ou escrito.
- Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para obter a información máis importante e necesaria.
- Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo adecuadamente.
- Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión

- Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.
- Participa no traballo en grupo.
- Atende as intervencións dos demais, en conversas e exposicións sen interromper, respectando as opinións e quendas.
- Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.
- Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas.
- Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.
- Usa, de forma xeral, unha linguaxe non sexista
- Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e sexista evidente.
- Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...
- Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo
- Interpreta, personificacións e hipérbolos en textos sinxelos.
- Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.
- Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de sinxelos gráfi-cos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.
- Realiza o subliña-do das ideas principais dun texto sinxelo.
- Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.
- Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións
- Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.
- Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.

- Le textos sinxelos en voz alta e en silencio sen dificultade.
- Utiliza e valora as biblioteca de aula e de centro respectando as normas básicas do seu o funcionamento
- Participa en actividades literarias do centro.
- Selecciona textos do seu interese, en función dos seus gustos e preferencias.
- Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.
- Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións, noticias, anuncios e carteis...
- Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.
- Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics. ..
- Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado...
- Identifica as formas verbais, substantivos e adxectivos.
- Separa as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
- Sinala o xénero e número de palabras dadas e é quen de cambialo
- Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cingirse a elas.
- Utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas, con especial atención ás maiúsculas.
- Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación .
- Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.
- Recoñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas
- Escoita, memoriza e reproduce textos sinxelos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatu-ra galega en xeral.

- Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
- É quen de identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro

LINGUA CASTELÁ

- Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas.
- Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, respecto da opinión dos e das demais.
- Participa activamente e con coherencia básica en diversas situacións de comunicación.
- Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.
- Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual.
- Responde preguntas sinxelas correspondentes á comprensión literal.
- Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para obter información.
- Transforma en noticias sinxelas feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.
- Reproduce de memoria textos literarios, non literarios e propios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.
- Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental, utilizando nexos básicos.
- Le en voz alta e en silencio, sen dificultade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade.
- Resume, respondendo a preguntas e reflectindo as ideas principais, textos de diversa tipoloxía textual.
- Identifica as palabras clave dun texto.
- Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto
- Iníciase na utilización do dicionario de xeito guiado.
- Dedicamos momentos de lecer para a lectura voluntaria.

- Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre temas do seu interese e necesarios para as súas tarefas de aula.
- Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar información.
- Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel.
- Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.
- Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
- Exprésase, por escrito, evitando unha linguaxe non sexista e non respectuosa coas diferenzas
- Usa con axuda as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información.
- Recoñece, utiliza e identifica as categorías gramaticais básicas.
- Diferenza familias de palabras.
- Utiliza palabras sinónimas, antónimas, polisémicas, frases feitas, na expresión oral e escrita.
- Utiliza, segundo modelo, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
- Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.
- Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.
- Valora os recursos literarios da tradición oral e escrita: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.
- Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios breves e sinxelos, axeitados á súa idade.

CIENCIAS DA NATUREZA:

- Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes..
- Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo..

- Recoñece algúns dos factores causantes das enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para a súa prevención .
- Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais..
- Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.
- Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico..
- Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaaas con criterio científico.
- Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.
- Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo e as explica empregando diferentes soportes.
- Rexistra e comunica de forma oral e escrita os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.
- Coñece algunhas fontes de enerxía, os seus usos e a súa intervención na vida cotiá.
- Emprega actitudes responsables de aforro enerxético e de recollida de residuos na escola.
- Explica os cambios de estado da auga en fenómenos naturais e situacións da vida cotiá.
- Compara densidades de diferentes substancias que emprega diariamente con respecto á auga.
- Realiza algunhas mesturas de uso doméstico e presenta conclusións dos resultados.. .
- Coñece e emprega obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu funcionamento
- Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.

CIENCIAS SOCIAIS:

- Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
- Identifica a terminoloxía propia da área e comprende textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico.

- Identifica, localiza os elementos principais do Sistema Solar: o Sol, os planetas e reconece algunha das súas características básicas empregando as TIC.
- Describe de forma sinxela os movementos terrestres, o eixe do xiro e os polos xeográficos.
- Expón, de maneira sinxela, como se produce o cambio entre o día e a noite e as estacións do ano como consecuencia dos movementos terrestres
- Identifica a Lúa como satélite da Terra e describe algunha das súas características principais
- Identifica, nomea e describe as capas da Terra.
- Explica que é un volcán e que acontece cando entra en erupción e nomea algunha medida para previr danos.
- Reconece as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.
- Orientase no espazo empregando algunha técnica de orientación e instrumento.
- Identifica e nomea fenómenos atmosféricos e describe as causas que producen a formación das nubes e as precipitacións
- Identifica e sabe usar os distintos aparellos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos.
- Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función, confecciona e interpreta gráficos moi básicos de temperaturas e precipitacións
- Interpreta mapas do tempo sinxelos de Galicia distinguindo os seus elementos principais
- Diferencia entre clima e tempo atmosférico
- Nomea as tres grandes zonas climáticas do planeta e identifica algunha característica principal que se identifique co clima da súa contorna.
- Escribe ordenadamente as fases nas que se produce o ciclo da auga.
- Define paisaxe, identifica os seus elementos e reconece as diferentes tipos de paisaxe básicas na comunidade autónoma. Localiza nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma.
- Explica o impacto e as consecuencias negativas que a acción humana ten sobre o medio máis próximo

- Explica a importancia de coidar a atmosfera e as consecuencias de non facelo.
- Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e un consumo responsable .
- Describe a estrutura básica da organización social, política e territorial da contorna próxima .
- Define demografía, comprende os principais conceptos demográficos e os representa en gráficas sinxelas.
- Diferencia entre materias primas e produtos elaborados e os asocia cos diferentes sectores produtivos e económicos da contorna
- Coñece, utiliza e respecta as normas básicas de circulación.
- Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C ou d.C
- Sitúa nunha liña do tempo feitos do pasado da súa contorna datando os comezos e finais das épocas estudadas.
- Identifica no tempo e no espazo algúns dos restos ou acontecementos da Prehistoria e da Idade Antiga de Galicia, describindo algunha característica fundamental.
- Distingue entre prehistoria e historia recoñecendo a importancia das manifestacións escritas como avances que supoñen a transición entre esas épocas
- Describe algúns aspectos relacionados coa forma de vida e as estruturas básicas de organización social da cultura castrexa.
- Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico do contorno próximo e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.

3.- CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

- CIENCIAS SOCIAIS:

1. Identificar os principais elementos da súa contorna natural (situación, accidentes xeográficos, tempo atmosférico, vexetación, fauna, etc.), describindo as súas características máis relevantes, establecendo semellanzas e diferenzas con outras contornas coñecidas (lugar de vacacións, lugar onde viven outros familiares e amigos, etc.).
2. Situar e representar espacialmente os elementos máis significativos do ámbito local e autonómico.
3. Participar en actividades de grupo de modo constructivo, responsable e solidario, respectando os principios básicos establecidos (quendas de palabra, atención nas intervencións, achega de ideas e consideración das decisións e acordos tomados).
4. Desenvolver unha actitude de respecto e valoración das achegas propias e dos demais.
5. Recoñecer, apreciar e valorar a súa pertencia a uns grupos sociais e culturais determinados (barrio, localidade, comunidade autónoma, etc.), con características e trazos propios (normas de comportamento, costumes, valores, lingua, cultura, etc.).
6. Identificar o impacto dalgunhas actividades humanas na contorna social, distinguindo nelas o positivo do negativo.
7. Desenvolver actitudes que contribúan activamente á conservación e mellora do medio ambiente e do patrimonio cultural.
8. Valorar a entrega daquelas persoas que se dedican de forma altruísta ao coidado e mellora do patrimonio cultural.
9. Detallar o impacto dos cambios e transformacións provocados polo paso do tempo nos elementos da súa contorna social e en si mesmo.
10. Desenvolver unha actitude de respecto polo legado histórico, social e cultural que recibimos.
11. Comprender, expresar e representar mediante diferentes códigos (cartográficos, numéricos, gráficos, técnicos, etc.) sucesos, ideas e situacións da súa contorna social, natural e cultural.
12. Observar e apreciar o valor de diferentes elementos (cartográficos, numéricos, gráficos, técnicos: museos, bibliotecas, arquivos, etc.) do legado histórico, social e cultural da comunidade autónoma, que representan e expresan feitos, conceptos, procedementos e actitudes.

13. Detectar, delimitar, definir, suscitar e resolver problemas sinxelos relacionados cos elementos máis significativos da súa contorna social, utilizando estratexias cada vez máis sistemáticas e complexas de procura, recollida, análise, almacenamiento e tratamento de información, de formulación de hipótese, de posta a proba das mesmas e de proposta doutras alternativas.

14. Desenvolver actitudes de valoración dos traballos ben planificados, executados e avaliados, propios e alleos.

15. Analizar e enumerar as propiedades dos materiais, sustancias e obxectos empregados.

16. Identificar algúns obxectos e recursos tecnolóxicos significativos da contorna e sinalar a súa contribución para satisfacer determinadas necesidades humanas, valorando a súa orientación cara a usos pacíficos e para unha mellor calidade de vida.

- **CIENCIAS DA NATUREZA**

1. Aplicar na vida cotiá os hábitos de saúde e coidado corporal que se derivan do coñecemento do corpo humano.

2. Desenvolver unha actitude de aceptación e respecto cara ás diferenzas individuais (idade, sexo, características físicas, personalidade, etc.).

3. Participar en actividades de grupo de modo constructivo, responsable e solidario, respectando os principios básicos establecidos (quendas de palabra, atención nas intervencións, achega de ideas e consideración das decisións e acordos tomados).

4. Desenvolver unha actitude de respecto e valoración das achegas propias e dos demais.

5. Desenvolver unha actitude de respecto cara ás características e trazos propios doutros grupos, rexeitando calquera tipo de discriminación.

6. Identificar o impacto dalgunhas actividades humanas No medio natural, distinguindo nelas o positivo do negativo.

7. Desenvolver actitudes que contribúan activamente á conservación e mellora do medio ambiente.

8. Valorar a entrega daquelas persoas que se dedican de forma altruísta ao coidado e mellora do patrimonio natural.

9. Comprender, expresar e representar mediante diferentes códigos (cartográficos, numéricos, gráficos, técnicos, etc.) sucesos, ideas e situacións da súa contorna natural .

10. Detectar, delimitar, definir, suscitar e resolver problemas sinxelos relacionados cos elementos máis significativos da súa contorna natural, utilizando estratexias cada vez máis sistemáticas e

complexas de procura, recollida, análise, almacenamiento e tratamento de información, de formulación de hipótese, de posta a proba das mesmas e de proposta doutras alternativas.

11. Desenvolver actitudes de valoración dos traballos ben planificados, executados e avaliados, propios e alleos.

12. Diseñar, construír e avaliar dispositivos e aparellos cun fin determinado, utilizando o seu coñecemento das propiedades elementais dos materiais, sustancias e obxectos que van empregar.

13. Analizar e enumerar as propiedades dos materiais, sustancias e obxectos empregados.

14. Identificar algúns obxectos e recursos tecnolóxicos significativos da contorna e sinalar a súa contribución para satisfacer determinadas necesidades humanas, valorando a súa orientación cara a usos pacíficos e para unha mellor calidade de vida.

- **LINGUA GALEGA:**

1. Valorar e estimar a lingua galega e usala como medio de transmisión en todas as situacións da súa vida cotiá.

2. Respetar aqueles interlocutores que utilicen unha lingua diferente.

3. escoitar e comprender mensaxes orais diversas máis amplas e complexas vinculadas aos seus centros de interese e ás súas experiencias.

4. Aplicar a comprensión de textos orais e escritos a novas situacións de comunicación.

5. Captar o senso xeral de textos orais e escritos diferenciando os datos esenciais dos detalles superfluos.

6. Profundizar no desenvolvemento da expresión oral en diferentes situacións de comunicación, producindo textos máis complexos e con vocabulario máis rico.

7. Expresar as súas vivencias e experiencias dun xeito creativo a través de textos narrativos e descritivos, empregando procedementos sinxelos que dean cohesión ao texto.

8. Apreciar a existencia doutras linguas e desenvolver unha actitude positiva cara a elas.

9. Respetar distintos usos de lingua.

10. Interpretar e producir mensaxes nas que se combinen, ademais dos recursos expresivos empregados no primeiro ciclo, imaxes, debuxos, sons... mostrando unha intención comunicativa.

11. Memorizar e interpretar textos orais sinxelos (poemas, cancións, adiviñas, trabalinguas...). Afecioarse á lectura para divertirse e coñecer un mundo distinto de aventuras, comparándoo coas súas propias experiencias para poder amplialas.
12. Ler con fluidez e comprender textos máis extensos e complexos.
13. Descubrir que a lectura é un medio para adquirir información ao mesmo tempo que lle serve para perfeccionar e enriquecer a súa lingua.
14. Aprender a buscar información para resolver dúbidas en libros de consulta, da biblioteca, manexar fichas e ficheiros.
15. Ampliar as posibilidades creativas e expresivas da lingua a partir da creación de textos, para aumentar a sensibilidade estética e formar a súa propia personalidade, tendo como modelos textos literarios ou partindo de textos creados por eles mesmos.
16. Achegarse á literatura para desenvolver a sensibilidade estética e estimular a imaxinación.
17. Valorar a lingua oral e escrita como instrumento para conservar de modo estable e permanente a información; así como medio para a revisión e mellora das súas propias producións.
18. Utilizar progresivamente a linguaxe oral e escrita como instrumento de planificación de actividades de ensinanza-aprendizaxe en todas as áreas.
19. Recoñecer e identificar que determinados usos de lingua, en textos orais e escritos, ofrecen valoracións distintas con respecto á relación entre sexos, entre clases sociais e entre razas.
20. Mostrar unha actitude crítica cara aos usos de lingua que comporten calquera tipo de discriminación.
21. Buscar expresións alternativas para substituír aqueles termos que comporten calquera tipo de discriminación.
22. Recoñecer e empregar un vocabulario que satisfaga as súas capacidades comunicativas, sendo capaces de clasificalo e relacionalo.
23. Coñecer e analizar os elementos característicos dos medios de comunicación.
24. Interpretar mensaxes nas que aparecen recursos expresivos non lingüísticos.
25. Prestar atención ás mensaxes non explícitas dos medios de comunicación.

- **LINGUA CASTELÁ:**

1. Comprender discursos orales y escritos más extensos y complejos que en el ciclo anterior, ampliando los campos de interés, manteniendo la atención y una actitud crítica.
2. Diferenciar las ideas esenciales de las accesorias.
3. Analizar los aspectos sencillos del texto (la estructura del discurso, vocabulario, intención, ect)
4. Expresarse oralmente y por escrito adecuadamente en situaciones formales e informales.
5. Escuchar y relatar experiencias presentes y pasadas, dentro del respeto de los aspectos normativos de la lengua.
6. Expresar clara, ordenada y coherentemente: experiencias, pensamientos, observaciones, sentimientos, etc.
7. Valorar y aceptar las contribuciones propias y las de los demás, respetando las reglas del intercambio comunicativo.
8. Producir textos escritos propios de la vida social del aula, tales como la consolidación del sistema lector-escritor para transmitir conocimientos, experiencias y necesidades (normas, notas, cartas, notificaciones, órdenes ...) de acuerdo a las características de estos géneros.
9. Comprender textos de la escuela, producidos con el propósito de uso educativo o social (folletos, descripción, instrucciones y explicaciones), para aprender y obtener información, comparar, clasificar, identificar e interpretar el conocimiento y la información para ampliar su aprendizaje.
10. Utilizar de manera dirigida las tecnologías de la información y la comunicación y los diferentes tipos de bibliotecas (aula y centro), mostrando respeto por sus normas de funcionamiento con el fin de obtener información y modelos para la composición escrita.
11. Componer textos de información y revisión específica de los medios de comunicación acerca de los eventos que son relevantes, con especial énfasis en las noticias y cartas al director utilizando apoyos del entorno escolar y algunos medios de comunicación locales.
12. Valorar la escritura como herramienta de comunicación, una fuente de información y aprendizaje, y como un medio para organizar y resolver problemas en la vida cotidiana.
13. Conocer la estructura de los textos propios del ámbito académico (cuestionarios, resúmenes, informes, descripciones, explicaciones), y aplicar este conocimiento para comprender y producir textos para comunicar conocimientos, experiencias y necesidades.

14. Usar estrategias y normas básicas para la producción de textos: planificación (función comunicativa y el destinatario, la selección de información relevante, el tipo de texto, la estructura de contenido), redacción del proyecto y
15. Producir textos con intención literaria para comunicar sentimientos, emociones, estados de ánimo y recuerdos (cuentos, poemas, diálogos...)
16. Utilizar indicadores simples en los textos de lectura (ilustraciones, títulos, etc) para hacer conjeturas sobre su contenido.
17. Expresarse por vía oral y en los sistemas de escritura con la comunicación
18. Desenvolver el hábito y el gusto por la lectura, dedicando parte de su tiempo libre a leer en voz alta (sin silabeo, los cambios de palabras, etc), distinguiendo lo esencial de lo accesorio, en textos cada vez más largos y complejos.
19. Desarrollar gusto literario (narrativa, poesía, etc.).
20. Explorar las posibilidades expresivas del lenguaje oral y escrito, adquiriendo seguridad en sus propias habilidades de comunicación y el uso personal del lenguaje.
21. Componer por escrito de forma cada vez más compleja, organizada y coherente, ideas, experiencias, sentimientos, hechos reales y fantásticos, tanto en prosa como en verso.
22. Identificar y apreciar la unidad y la diversidad lingüística de España.
23. Escuchar, memorizar, reproducir y representar expresiones del lenguaje tradicional oral (adivinanzas, canciones, cuentos, trabalenguas, ect.) valorándolas como un hecho cultural enriquecedor para todos.
24. Expresarse por escrito utilizando las reglas básicas de la lengua escrita.
25. Rechazar prácticas discriminatorias en el uso del lenguaje oral y escrito.
26. Utilizar la lengua escrita para resaltar los valores de las diferentes culturas que nos rodean.
27. Utilizar la lengua oral y escrita como herramienta para el aprendizaje y la planificación de actividades cada vez más complejas, utilizando diferentes recursos.
28. Utilizar el lenguaje oral y escrito como una herramienta para la memorización de información, el análisis y revisión de los conocimientos.

- **MATEMÁTICAS:**

1. Consolidar os conceptos básicos matemáticos sobre o número, as operacións básicas de cálculo, a medida, as formas xeométricas e a súa situación no espazo, as súas posibilidades operatorias e de organización da información.
2. Utilizar as distintas linguaxes matemáticas (numérico, xeométrico e gráfico) para interpretar, valorar e producir informacións e mensaxes sobre situacións coñecidas.
3. Utilizar o coñecemento matemático para interpretar, valorar e producir informacións e mensaxes sobre fenómenos coñecidos.
4. Recoñecer situacións da vida cotiá que poidan ser descritas coa axuda de códigos e números naturais.
5. Resolver situacións da vida cotiá cuxo tratamento requira varias operacións elementais de cálculo, utilizando os algoritmos correspondentes e interpretando o resultado.
6. Detectar e resolver problemas cada vez máis complexos da contorna cotiá, cuxa resolución requira as operacións e destrezas básicas do cálculo.
7. Valorar a necesidade e importancia das matemáticas na vida cotiá.
8. Mostrar interese e perseveranza na procura de solucións a sinxelas situacións problemáticas.
9. Gozar coas diferentes posibilidades de representación de datos sobre feitos ou situacións da vida cotiá de forma numérica e gráfica.
10. Mostrar interese pola precisión na realización de cálculos cada vez máis complexos e pola representación ordenada e clara.
11. Manifestar satisfacción polo progreso dos seus coñecementos matemáticos.
12. Afrontar con autonomía situacións problemáticas cada vez máis complexas, sen abandonar as tarefas ata habelas concluído.
13. Efectuar operacións sinxelas de cálculo mental e mostrar confianza nas propias capacidades.
14. Elaborar e utilizar estratexias persoais de estimación, aproximación e cálculo mental, e orientación espacial para a resolución de problemas sinxelos a partir do seu coñecemento dos números e das catro operacións básicas.
15. Coñecer e utilizar, de forma experimental, as medidas de lonxitude, capacidade, masa e tempo.

16. Explorar e utilizar instrumentos sinxelos de cálculo (ábaco), analizando o seu adecuación, vantaxes e inconvenientes, e revisando os resultados.
17. Explorar e utilizar instrumentos sinxelos de medida (regra graduada, unidades de lonxitude, capacidade e masa, reloxo, etc.), revisando os resultados.
18. Ser consciente da importancia de utilizar internacionalmente o sistema métrico decimal.
19. Recoñecer na contorna obxectos e espazos con diferentes formas xeométricas e clasificalos polas propiedades descubertas.
20. Comprender mellor a propia contorna e desenvolver novas posibilidades de acción sobre devandita contorna, utilizando os seus coñecementos sobre as formas xeométricas, e describindo apropiadamente posicións e traxectorias de obxectos no espazo.
21. Definir a propia situación e a dos obxectos utilizando diferentes puntos de vista e sistemas de referencia apropiados.
22. Interpretar sinxelos croquis, planos, mapas e maquetas, recoñecendo neles elementos importantes e percorridos.
23. Observar e tomar datos sobre feitos, fenómenos e situacións da realidade cotiá para clasificalos e cuantificalos, formándose xuízos sobre eles, e representándoos gráfica e numéricamente.
24. Representar datos mediante sinxelos diagramas de barras e interpretar táboas e gráficas similares contextualizadas.
25. Detectar e resolver problemas sinxelos da vida cotiá, para cuxa resolución necesítese a axuda de códigos básicos e do sistema de numeración decimal.
26. Coñecer o valor de posición de cada dígito e ser capaz de representar cantidades máis complexas.
27. Seleccionar e aplicar pertinentemente a operación adecuada cos datos dispoñibles en diferentes situacións, algunhas delas máis complexas.

4.- CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE

A temporización das distintas unidades das materias lingua galega, lingua castelá, matemáticas, ciencias sociais, ciencias da natureza e valores, farase tentando distribuír as unidades nos tres trimestres. Tendo en conta que, de forma aberta e flexible, pódese variar o tempo adicado a cada unha debido ás distintas circunstancias que poidan xurdir durante o desenvolvemento das mesmas, adaptándoas as necesidades do alumnado.

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Primaria Solanas 2022/2023		
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Ciencias Naturais (CN)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación	
Bloque 1: Iniciación á actividade científica							
CN-B1.1	4º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	Busca e organiza a información importante, obtén conclusións e as comunica de forma oral e escrita.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CAA CCL CMCT CSIEE
CN-B1.1	4º-CNB1.1.2 - Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	Presenta os traballos de maneira ordenada e limpa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCL CMCT CD
CN-B1.1	4º-CNB1.1.3 - Manifesta	Manifesta autonomía na	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CAA

	autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	planificación e execución de accións e tarefas.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CSIEE
CN-B1.1	4º-CNB1.1.4 - Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CMCT CD
CN-B1.1	4º-CNB1.1.5 - Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	Reflexiona sobre o traballo realizado e elabora estratexias para seguir aprendendo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CMCT
CN-B1.2	4º-CNB1.2.1 - Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CAA CMCT CSIEE
CN-B1.2	4º-CNB1.2.2 - Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	Emprega axeitadamente a maior parte do vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CMCT CCL
CN-B1.3	4º-CNB1.3.1 - Utiliza	Amosa habilidades para a	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CAA

	estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	resolución pacífica de conflitos.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CSC CSIEE
Bloque 2 : O ser humano e saúde							
CN-B2.1	4º-CNB2.1.1 - Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B2.1	4º-CNB2.1.2 - Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CL
CN-B2.2	4º-CNB2.2.1 - Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CSC

CN-B2.2	4º-CNB2.2.2 - Identifica e valora as súas habilidades persoais.	Valora as súas habilidades persoais.		X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CSC CSIEE
CN-B2.2	4º-CNB2.2.3 - Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais.		X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B2.2	4º-CNB2.2.4 - Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CAA CSC
CN-B2.3	4º-CNB2.3.1 - Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.		X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B2.3	4º-CNB2.3.2 - Identifica sistemas de conservación alimentaria.	Identifica sistemas de conservación alimentaria.		X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT

						INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
CN-B2.3	4º-CNB2.3.3 - Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	Analiza dietas e elabora un menú equilibrado.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CMCT
Bloque 3: Os seres vivos							
CN-B3.1	3º-CNB3.1.1 - Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	Identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Traballo de aplicación e síntese. Caderno de clase.</p>	CMCT CSIEE
CN-B3.1	3º-CNB3.1.2 - Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaas con criterio científico.	Identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Traballo de aplicación e síntese. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CSIEE
CN-B3.1	3º-CNB3.1.3 - Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.	Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas.	CMCT CAA

						INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	
CN-B3.2	3º-CNB3.2.1 - Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo e as explica empregando diferentes soportes.	Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B3.2	3º-CNB3.2.2 - Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	Rexistra e comunica os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CMCT CCL CSIEE CD
Bloque 4: Materia e enerxía							
CN-B4.1	4º-CNB4.1.1 - Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.	Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CSC
CN-B4.1	4º-CNB4.1.2 - Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa	Coñece algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT CCL CSC

	contaminación.					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.		
CN-B4.1	4º-CNB4.1.3 - Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	Axuda a elaborar protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CMCT CSC	
CN-B4.2	4º-CNB4.2.1 - Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.	Explica o comportamento de certos corpos diante da luz.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL	
CN-B4.2	4º-CNB4.2.2 - Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.	Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT	
CN-B4.3	4º-CNB4.3.1 - Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.	Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT	
CN-B4.3	4º-CNB4.3.2 - Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.	Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT

						INSTRUMENTOS: Rúbrica. Proba obxectiva. Caderno de clase.	
CN-B4.3	4º-CNB4.3.3 - Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados.	Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións.				PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas							
CN-B5.1	4º-CNB5.1.1 - Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento.	Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CSC CSIEE
CN-B5.1	4º-CNB5.1.2 - Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.	Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual .			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CSC CSIEE
CN-B5.2	4º-CNB5.1.2 - Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de	CMCT CCL CSC

						clase.	
CN-B5.2	4º-CNB5.2.2 - Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CCEC CD CSIEE

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Primaria Solanas 2022/2023		
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Ciencias Socias (CS)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Contidos comúns							
CS-B1.1	4º-CSB1.1.1 - Busca	Busca información (empregando	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CAA CD

	información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.				Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CMCT CCL
CS-B1.1	4º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e asume responsabilidades.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CSIEE CAA
CS-B1.1	4º-CSB1.1.3 - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CAA CCL CMCT
CS-B1.2	4º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	Participa en actividades individuais e de grupo valorando o esforzo e o coidado do material.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo.	CSC CAA
CS-B1.2	4º-CSB1.2.2 - Adoita un	Adoita un comportamento	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CSC

	comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas.				INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CAA
CS-B1.3	4º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CMCT CSC
CS-B1.3	4º-CSB1.3.2 - .Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CCL CMCT CSC CAA
CS-B1.3	4º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, gráficos, esquemas,	Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas e resumos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CD CMCT CSC

	resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.					INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	
Bloque 2: O mundo que nos rodea							
CS-B2.1	4º-CSB2.1.1 - Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	Coñece a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAACCL
CS-B2.2	4º-CSB2.2.1 - Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	Identifica polos, eixe e hemisferios.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CAA
CS-B2.3	4º-CSB2.3.1 - Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
CS-B2.4	4º-CSB2.4.1 - Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu	Identifica e clasifica distintos tipos de mapas e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT CAA

	uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
CS-B2.5	4º-CSB2.5.1 - Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	Define tempo atmosférico, recoñece os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos e fai medicións.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CAA
CS-B2.5	4º-CSB2.5.2 - Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	Describe unha estación meteorolóxica e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCLCA A CD
CS-B2.5	4º-CSB2.5.3 - Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.	CMCT

						INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
CS-B2.6	4º-CSB2.6.1 - Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	Recoñece o que é a hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CSC
CS-B2.6	4º-CSB2.6.2 - Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.		X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL
CS-B2.6	4º-CSB2.6.3 - Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CAA
CS-B2.7	4º-CSB2.7.1 - Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT CCL

						INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
CS-B2.7	4º-CSB2.7.2 - Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais e clasifica algúns minerais segundo as súas propiedades.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL
CS-B2.8	4º-CSB2.8.1 - Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	Localiza nun mapa algunha das principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CAA
CS-B2.8	4º-CSB2.8.2 - Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CAA
CS-B2.9	4º-CSB2.9.1 - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo.</p>	CSC CCL
CS-B2.9	4º-CSB2.9.2 - Propón	Propón algunhas medidas para o	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CSC

	algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	desenvolvemento sostible e o consumo responsable.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
Bloque 3: Vivir en sociedade							
CS-B3.1	4º-CSB3.1.1 - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CCL
CS-B3.2	4º-CSB3.2.1 - Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CCL
CS-B3.2	4º-CSB3.2.2 - Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	Identifica a división de poderes do Estado e as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CCL
CS-B3.3	4º-CSB3.3.1 - Explica a	Coñece a organización territorial		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das	CSC

	organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.				produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL
CS-B3.4	4º-CSB3.4.1 - Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.5	4º-CSB3.5.1 - Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	Comprende os principais conceptos demográficos.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.5	4º-CSB3.5.2 - Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA

CS-B3.6	4º-CSB3.6.1 - Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.	Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.				<p>PROCEDEMENTOS:</p> <p>INSTRUMENTOS:</p>	CSC CCL
CS-B3.6	4º-CSB3.6.2 - Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CCL
Bloque 4: As pegadas do tempo							
CS-B4.1	4º-CSB4.1.1 - Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CMCT CCL
CS-B4.1	4º-CSB4.1.2 - Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que	Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CSC CCEC CCL

	cambiaron profundamente as sociedades humanas.	sociedades humanas.				INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
CS-B4.2	4º-CSB4.2.1 - Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CMCT CAA
CS-B4.3	4º-CSB4.3.1 - Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CSC
CS-B4.3	4º-CSB4.3.2 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo as relacións entre os acontecementos			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CMCT CAA
CS-B4.4	4º-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de	Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT CSC CCEC

	España e describe as principais características de cada unha delas.					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL
CS-B4.4	4º-CSB4.4.2 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCEC CSC CCL
CS-B4.4	4º-CSB4.4.3 - Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CSC CCEC CCL
CS-B4.4	4º-CSB4.4.4 - Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CSC CCEC
CS-B4.5	4º-CSB4.5.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CSC CCEC

	artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	súa conservación e mellora.				INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
CS-B4.6	4º-CSB4.6.1 - Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CSC CCEC

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Primaria Solanas 2022/2023						
NIVEL	4º PRIMARIA			ÁREA	Lingua Galega (LG)		

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar							
LG-B1.1	4º-LGB1.1.1 - Comprende	Comprende as ideas principais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL

	as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo.	dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual				Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CAA
LG-B1.1	4º-LGB1.1.2 - Elabora un breve resumo dun texto oral.	Elabora un breve resumo dun texto oral	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC
LG-B1.2	4º-LGB1.2.1 - Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	Accede de xeito guiado e pautado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CD CAA CSC
LG-B1.3	4º-LGB1.3.1 - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA CSC CSEIEE
LG-B1.3	4º-LGB1.3.2 - Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.	CCL CAA

						INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	
LG-B1.3	4º-LGB1.3.3 - Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos...	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>	CCL CSIEE CAA
LG-B1.3	4º-LGB1.3.4 - Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	Participa no traballo en grupo, así como nos debates de xeito guiado o pautado.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSIEE CAA CCL
LG-B1.4	4º-LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
LG-B1.4	4º-LGB1.4.2 - Respecta as opinións da persoa que fala.	Respecta as opinións da persoa que fala.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CSC

						INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	
LG-B1.5	4º-LGB1.5.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CAA
LG-B1.5	4º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	É consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	4º-LGB1.5.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.		X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	4º-LGB1.5.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.		X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	4º-LGB1.5.5 - Participa na conversa formulando e		X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática.	CCL CSC

	contestando preguntas.					INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC CAA
LG-B1.6	4º-LGB1.6.1 - Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Planifica e elabora un discurso oral coherente utilizando algúns nexos básicos un vocabulario, adecuado á súa idade.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B1.6	4º-LGB1.6.2 - Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.					<p>PROCEDEMENTOS:</p> <p>INSTRUMENTOS:</p>	CCL
LG-B1.6	4º-LGB1.6.3 - Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.</p>	CCL CCEC
LG-B1.7	4º-LGB1.7.1 - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA CSIEE CSC
LG-B1.8	4º-LGB1.8.1 - Utiliza a expresividade corporal				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CCEC

	para reforzar o sentido das súas producións orais.					INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CAA
LG-B1.9	4º-LGB1.9.1 - Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LG-B1.10	4º-LGB1.10.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CCEC CSIEE
LG-B1.11	4º-LGB1.11.1 - Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC
LG-B1.11	4º-LGB1.11.2 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC
LG-B1.12	4º-LGB1.12.1 - Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa	Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes caracterizados pola súa orixe xeográfica, seguindo patróns.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.	CCL CCEC

	orixe xeográfica.					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
LG-B1.12	4º-LGB1.12.2 - Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B1.13	4º-LGB1.13.1 - Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CCEC
LG-B1.13	4º-LGB1.13.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas en diversos contextos profesionais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CCEC CSC
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LG-B2.1	4º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se	Comprende a información relevante en textos nos que esta se amose de forma evidente.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de</p>	CCL CD CSC

	amose de forma evidente.					clase.	
LG-B2.1	4º-LGB2.1.2 - Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LG-B2.1	4º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	4º-LGB2.1.4 - Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.	Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	4º-LGB2.1.5 - Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).	Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LG-B2.1	4º-LGB2.1.6 - Emprega o	Emprega o dicionario para	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL

	dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CAA CSIEE
LG-B2.1	4º-LGB2.1.7 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.2	4º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	Interpreta e comprende, de xeito guiado, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións.		X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
LG-B2.3	4º-LGB2.3.1 - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, de xeito guiado.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B2.3	4º-LGB2.3.2 - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais, seguindo modelos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de	CCL CAA

						clase.	
LG-B2.3	4º-LGB2.3.3 - Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Realiza o resumo dun texto sinxelo, seguindo modelos.				<p>PROCEDEMENTOS:</p> <p>INSTRUMENTOS:</p>	CCL CAA
LG-B2.4	4º-LGB2.4.1 - Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións, seguindo modelos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B2.4	4º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, con axuda.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B2.5	4º-LGB2.5.1 - Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA
LG-B2.5	4º-LGB2.5.2 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto, con axuda.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CAA CD CSIEE

						INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
LG-B2.6	4º-LGB2.6.1 - Descodifica sen dificultade as palabras.	Descodifica as palabras.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B2.6	4º-LGB2.6.2 - Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL
LG-B2.6	4º-LGB2.6.3 - Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL
LG-B2.6	4º-LGB2.6.4 - Fai lecturas dramatizadas de textos	Fai lecturas dramatizadas de textos			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CSC
LG-B2.7	4º-LGB2.7.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca de aula e de centro con certa autonomía e colabora no seu coidado.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA CSC

LG-B2.7	4º-LGB2.7.2 - Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA CSC
LG-B2.7	4º-LGB2.7.3 - Participa en actividades literarias do centro.					<p>PROCEDEMENTOS:</p> <p>INSTRUMENTOS:</p>	CCL CSC CCEC
LG-B2.8	4º-LGB2.8.1 - Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA CSC
LG-B2.9	4º-LGB2.9.1 - Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA CSC CCEC
LG-B2.10	4º-LGB2.10.1 - Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL
LG-B2.10	4º-LGB2.10.2 - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións	Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CSIEE

	sobre as lecturas feitas.	lecturas feitas.				INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CAA
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LG-B3.1	4º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LG-B3.1	4º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	4º-LGB3.1.3 - Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LG-B3.1	4º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía,	Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico,	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CSC

	acentuación, léxico, morfosintaxe.	morfosintaxe traballada.				INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCEC
LG-B3.1	4º-LGB3.1.5 - Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	Escribe textos propios seguindo modelos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	4º-LGB3.1.6 - Usa o dicionario durante a elaboración de textos.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.2	4º-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións.	Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CD
LG-B3.2	4º-LGB3.2.2 - Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).		X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de</p>	CCL CSC CCEC CAA

						clase.	
LG-B3.2	4º-LGB3.2.3 - Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descriptivos) seguindo un guiión establecido.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B3.2	4º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B3.2	4º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos sinxelos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CAA
LG-B3.3	4º-LGB3.3.1 - Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE

	comunicar información.						
LG-B3.4	4º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC CAA
LG-B3.5	4º-LGB3.5.1 - Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA CSIEE
LG-B3.6	4º-LGB3.6.1 - Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CD CSIEE
LG-B3.7	4º-LGB3.7.1 - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado en	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA

	calquera soporte.						
LG-B3.7	4º-LGB3.7.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua
LG-B4.1	4º-LGB4.1.1 - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B4.1	4º-LGB4.1.2 - Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B4.1	4º-LGB4.1.3 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra,	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CAA

	diferenciando a sílaba tónica das átonas.	átonas				INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
LG-B4.1							
LG-B4.1	4º-LGB4.1.5 - Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B4.2	4º-LGB4.2.1 - Aplica xeralmente as normas de acentuación.	Aplica xeralmente as normas de acentuación.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B4.2	4º-LGB4.2.2 - Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B4.2	4º-LGB4.2.3 - Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CSC CCEC

	comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.					INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	
LG-B4.3	4º-LGB4.3.1 - Emprega con correccións os signos de puntuación.	Emprega con correccións os signos de puntuación.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LG-B4.3	4º-LGB4.3.2 - Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LG-B4.3	4º-LGB4.3.3 - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B4.4	4º-LGB4.4.1 - Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición,	Usa diversos conectores básicos entre oracións.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CAA

	contradición...					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
LG-B4.5	4º-LGB4.5.1 - Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B4.5	4º-LGB4.5.2 - Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B4.6	4º-LGB4.6.1 - Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA CD
LG-B4.7	4º-LGB4.7.1 - Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA

LG-B4.7	4º-LGB4.7.2 - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B4.8	4º-LGB4.8.1 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B4.9	4º-LGB4.9.1 - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CCEC
LG-B4.9	4º-LGB4.9.2 - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CCEC CSC

Bloque 5: Educación literaria

LG-B5.1	4º-LGB5.1.1 - escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega.	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA CCEC
LG-B5.1	4º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CCEC
LG-B5.2	4º-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CCEC CD
LG-B5.2	4º-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CCEC CD
LG-B5.3	4º-LGB5.3.1 - Identifica o	Identifica o xénero literario ao que	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das</p>	CCL

	xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.				produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCEC
LG-B5.4	4º-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CCEC CSC
LG-B5.5	4º-LGB5.5.1 - Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LG-B5.6	4º-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.		X		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC

LG-B5.7	4º-LGB5.7.1 - Aмоса curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
---------	--	--	--	--	---	---	-------------

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Primaria Solanas 2022/2023					
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Lingua Castelá (LC)			

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar							
LC-B1.1	4º-LCB1.1.1 - Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LC-B1.1	4º-LCB1.1.2 - Aplica as normas sociocomunicativas:	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas,	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CAA

	escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	participación respectuosa.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
LC-B1.2	4º-LCB1.2.1 - Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B1.2	4º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B1.3	4º-LCB1.3.1 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	Participa activamente e con coherencia en diálogos e exposicións orais		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA CSC CSIEE
LC-B1.3	4º-LCB1.3.2 - Participa activamente nas tarefas	Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CAA

	de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	de aprendizaxe compartida.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
LC-B1.4	4º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LC-B1.4	4º-LCB1.4.2 - Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos.	Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B1.5	4º-LCB1.5.1 - Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	Comprende de forma global a información xeral de textos orais identifica o tema e selecciona as ideas principais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA
LC-B1.5	4º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe	Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA

	(descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).						
LC-B1.5	4º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B1.5	4º-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.6	4º-LCB1.6.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	Reproduce de memoria breves textos axeitados aos seus gustos e intereses.	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CAA CCEC
LC-B1.7	4º-LCB1.7.1 - Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos,	Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CAA CSIEE

	narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
LC-B1.7	4º-LCB1.7.2 - Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	Organiza, de xeito guiado, o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LC-B1.8	4º-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.9	4º-LCB1.9.1 - Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información	Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA
LC-B1.9	4º-LCB1.9.2 - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL CSC

LC-B1.9	4º-LCB1.9.3 - Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	Resume de forma global entrevistas, noticias e debates procedentes dos medios de comunicación.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA CSC
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LC-B2.1	4º-LCB2.1.1 - Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL
LC-B2.2	4º-LCB2.2.1 - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.		X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA
LC-B2.2	4º-LCB2.2.2 - Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	Resume textos lidos destacando as ideas principais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LC-B2.3	4º-LCB2.3.1 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CAA

	e das ilustracións redundantes.					INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	
LC-B2.3	4º-LCB2.3.2 - Identifica as palabras clave dun texto.	Identifica as palabras clave dun texto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LC-B2.3	4º-LCB2.3.3 - Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA
LC-B2.3	4º-LCB2.3.4 - Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CMCT CCA
LC-B2.3	4º-LCB2.3.5 - Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	Interpreta mapas conceptuais sinxelos	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CCA

LC-B2.3	4º-LCB2.3.6 - Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	níciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CCA
LC-B2.4	4º-LCB2.4.1 - Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL
LC-B2.5	4º-LCB2.5.1 - Consulta, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Consulta, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas para obter información para realizar traballos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA
LC-B2.5	4º-LCB2.5.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CD CAA
LC-B2.5	4º-LCB2.5.3 - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias	Identifica o argumento de lecturas realizadas e recoñece autor ou autora.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CAA

	bibliográficas: autor ou autora e xénero.					INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	
LC-B2.6	4º-LCB2.6.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LC-B2.7	4º-LCB2.7.1 - Diferenza entre información e publicidade.	Diferenza entre información e publicidade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA CSC
LC-B2.7	4º-LCB2.7.2 - Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.		X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA CSC
LC-B2.8	4º-LCB2.8.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento da información, de xeito guiado.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CD CAA
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LC-B3.1	4º-LCB3.1.1 - Escribe, en	Escribe, en diferentes soportes,	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das	CCL CD

	<p>diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas.</p>	<p>textos sinxelo do ámbito escolar e social: anuncio..</p>				<p>producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	<p>CAA</p>
<p>LC-B3.1</p>	<p>4º-LCB3.1.2 - Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas</p>	<p>Escribe textos, organizando as ideas e utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>PROCEDIMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	<p>CCL CAA CSIEE</p>

LC-B3.1	4º-LCB3.1.3 - Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA CSIEE
LC-B3.1	4º-LCB3.1.4 - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LC-B3.2	4º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
LC-B3.3	4º-LCB3.3.1 - Pon interese e esforzase por escribir correctamente.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
LC-B3.3	4º-LCB3.3.2 - Reproduce textos ditados.	Reproduce textos ditados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL

LC-B3.4	4º-LCB3.4.1 - Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B3.4	4º-LCB3.4.2 - Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B3.5	4º-LCB3.5.1 - Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LC-B3.5							
LC-B3.6	4º-LCB3.6.1 - Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Exprésase por escrito, utilizando unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.				<p>PROCEDEMENTOS:</p> <p>INSTRUMENTOS:</p>	CL CSC
LC-B3.7	4º-LCB3.7.1 - Usa con axuda Internet e as	Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CCL CD CAA

	Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información..				INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSIEE
LC-B3.8	4º-LCB3.8.1 - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua	Bloque 4: Coñecemento da lingua
LC-B4.1	4º-LCB4.1.1 - Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar	Recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL

	accións ou estados.						
LC-B4.1	4º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.1	4º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.	Diferenza familias de palabras.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	4º-LCB4.2.1 - Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	4º-LCB4.2.2 - Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL

LC-B4.2	4º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	4º-LCB4.2.4 - Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	Utiliza diversos conectores básicos entre oracións		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	4º-LCB4.2.5 - Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.3	4º-LCB4.3.1 - Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos de palabras.	Usa o dicionario para buscar o significado de diferentes tipos de palabras	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LC-B4.3	4º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de		X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL CAA

	entre as varias que lle ofrece o dicionario.					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
LC-B4.3	4º-LCB4.3.3 - Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.4	4º-LCB4.4.1 - Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LC-B4.4	4º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.4	4º-LCB4.4.3 - Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL

LC-B4.4	4º-LCB4.4.4 - Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.4	4º-LCB4.4.5 - Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.4							
LC-B4.5	4º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CD CAA
LC-B4.6	4º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
LC-B4.7	4º-LCB4.7.1 - Compara aspectos (gráficos,				X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CCL

	sintácticos e léxicos) das linguas que coñece					Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CSC
Bloque 5: Educación Literaria							
LC-B5.1	4º-LCB5.1.1 - Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LC-B5.2	4º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LC-B5.2	4º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	Interpreta a linguaxe figurada en textos literarios.		X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B5.3	4º-LCB5.3.1 - Distingue	Distingue algúns recursos			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das	CCL

	algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	retóricos básicos propios dos poemas.				produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCEC
LC-B5.3	4º-LCB5.3.2 - Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL CCEC
LC-B5.4	4º-LCB5.4.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Crea, con axuda, sinxelos textos literarios.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE CCEC
LC-B5.5	4º-LCB5.5.1 - Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CCEC
LC-B5.6	4º-LCB5.6.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.		X		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CCEC

LC-B5.7	4º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
---------	---	--	---	---	---	---	--------------------

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Primaria Solanas 2022/2023					
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Matemáticas (MT)			

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas							
MT-B1.1	4º-MTB1.1.1 - Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas .	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CCL

MT-B1.2	4º-MTB1.2.1 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
MT-B1.2	4º-MTB1.2.2 - Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
MT-B1.2	4º-MTB1.2.3 - Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
MT-B1.2	4º-MTB1.2.4 - Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	<p>CMCT CCL CAA</p>

MT-B1.3	4º-MTB1.3.1 - Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CMCT CAA CSIEE
MT-B1.3	4º-MTB1.3.2 - Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	Formula novos problemas, a partir dun resolto	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CSIEE
MT-B1.4	4º-MTB1.4.1 - Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CMCT CAA
MT-B1.5	4º-MTB1.5.1 - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CMCT CSC CSIEE
MT-B1.6	4º-MTB1.6.1 - Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT D CAA

	aprender e resolver problemas.					INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	
Bloque 2: Números							
MT-B2.1	4º-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CCEC CCL
MT-B2.1	4º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas).	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CCL
MT-B2.2	4º-MTB2.2.1 - Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Descompón, compón e redondea números naturais e decimais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B2.3	4º-MTB2.3.1 - Aplica as	Aplica as propiedades das	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das</p>	CMCT

	propiedades das operacións e as relacións entre elas.	operacións e as relacións entre elas.				produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CAA
MT-B2.3	4º-MTB2.3.2 - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. .	Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B2.3	4º-MTB2.3.3 - Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B2.4	4º-MTB2.4.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en	Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA

	situacións cotiás.						
MT-B2.4	4º-MTB2.4.2 - Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT
MT-B2.4	4º-MTB2.4.3 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B2.4	4º-MTB2.4.4 - Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.		X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B2.4	4º-MTB2.4.5 - Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.		X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CD

MT-B2.5	4º-MTB2.5.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B2.5	4º-MTB2.5.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CMCT CAA CSIEE CCL
Bloque 3: Medida							
MT-B3.1	4º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos	Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT CCL CAA

	elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	medir e expresar unha medida,				INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
MT-B3.1	4º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B3.2	4º-MTB3.2.1 - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CMCT
MT-B3.2	4º-MTB3.2.2 - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT

MT-B3.2	4º-MTB3.2.3 - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT
MT-B3.3	4º-MTB3.3.1 - Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B3.4	4º-MTB3.4.1 - Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CSC
Bloque 4: Xeometría							
MT-B4.1	4º-MTB4.1.1 - Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus	Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CMCT CAA

	lados e entre ángulos					INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	
MT-B4.1	4º-MTB4.1.2 - Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CD
MT-B4.2	4º-MTB4.2.1 - Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.	Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B4.2	4º-MTB4.2.2 - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B4.3	4º-MTB4.3.1 - Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA

MT-B4.3	4º-MTB4.3.2 - Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	Recoñece e identificaalgúns poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B4.3	4º-MTB4.3.3 - Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B4.4	4º-MTB4.4.1 - Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CSC
MT-B4.5	4º-MTB4.5.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo,	Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CSIEE

	argumentando e tomando decisión.						
MT-B4.5	4º-MTB4.5.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CMCT CAA
Bloque 5: Estatística e probabilidade							
MT-B5.1	4º-MTB5.1.1 - Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
MT-B5.2	4º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CMCT, CAA

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Primaria Solanas 2022/2023		
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Valores Sociais e Cívicos (VSC)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa							
VSC-B1.1	4º-VSCB1.1.1 - Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas.		X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CSC CCL
VSC-B1.1	4º-VSCB1.1.2 - Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións.	Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións.				PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CCL CAA
VSC-B1.2	4º-VSCB1.2.1 - Razona o sentido do compromiso	Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CSC CCL

	respecto a un mesmo e ás demais persoas.	demais persoas.				Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CSIEE
VSC-B1.2	4º-VSCB1.2.2 - Actúa de forma respectable e digna.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
VSC-B1.3	4º-VSCB1.3.1 - Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos.	Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CAA
VSC-B1.3	4º-VSCB1.3.2 - Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade.	Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CAA
VSC-B1.3	4º-VSCB1.3.3 - Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado.	Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC CSIEE

VSC-B1.3	4º-VSCB1.3.4 - Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Expresa os seus sentimentos e respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CSC CSIEE CCL
VSC-B1.4	4º-VSCB1.4.1 - Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.4	4º-VSCB1.4.2 - Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.4	4º-VSCB1.4.3 - Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CSC CSIEE CAA
VSC-B1.5	4º-VSCB1.5.1 - Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.5	4º-VSCB1.5.2 - Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao	Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos</p>	CSC CSIEE

	fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	fracaso.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CAA
VSC-B1.6	4º-VSCB1.6.1 - .Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	Participa na resolución de problemas.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC CSIEE
VSC-B1.6	4º-VSCB1.6.2 - Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC CSIEE CCEC
VSC-B1.6	4º-VSCB1.6.3 - Define e formula claramente problemas de convivencia.	Define e formula claramente problemas de convivencia.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC CSIEE
VSC-B1.7	4º-VSCB1.7.1 - Sopesa as consecuencias das súas accións.	Sopesa as consecuencias das súas accións.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC CSIEE
VSC-B1.7							

Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais	Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais	Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais	Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais	Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais	Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais	Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais	Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais
VSC-B2.1	4º-VSCB2.1.1 - Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións	Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.1	4º-VSCB2.1.2 - Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC
VSC-B2.1	4º-VSCB2.1.3 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC CAA

VSC-B2.1	4º-VSCB2.1.4 - Expón respectuosamente os argumentos.	Expón respectuosamente os argumentos	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
VSC-B2.2	4º-VSCB2.2.1 - Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.					<p>PROCEDEMENTOS:</p> <p>INSTRUMENTOS:</p>	CCL CSC
VSC-B2.2	4º-VSCB2.2.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.2	4º-VSCB2.2.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CAA CSIEE CSC CCL
VSC-B2.3	4º-VSCB2.3.1 - Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC

VSC-B2.3	4º-VSCB2.3.2 - Aмоса interese polos seus interlocutores.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
VSC-B2.4	4º-VSCB2.4.1 - Expresa abertamente as propias ideas e opinións.	Expresa abertamente as propias ideas e opinións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.4	4º-VSCB2.4.2 - Emprega a linguaxe positiva.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
VSC-B2.5	4º-VSCB2.5.1 - Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CSC CAA
VSC-B2.6	4º-VSCB2.6.1 - Emprega diferentes habilidades sociais.	Emprega diferentes habilidades sociais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CSC
VSC-B2.6	4º-VSCB2.6.2 - Participa activamente en actividades grupais e		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CSC CSIEE

	reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.						INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	
VSC-B2.7	4º-VSCB2.7.1 - Respecta e acepta as diferenzas individuais.	Respecta e acepta as diferenzas individuais.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CSC
VSC-B2.7	4º-VSCB2.7.2 - Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.		X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CSC
VSC-B2.8	4º-VSCB2.8.1 - . Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Forma parte activa das dinámicas do grupo.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
VSC-B2.8								
Bloque 3: A convivencia e os valores sociais	Bloque 3: A convivencia e os valores sociais	Bloque 3: A convivencia e os valores sociais	Bloque 3: A convivencia e os valores	Bloque 3: A convivencia e os valores	Bloque 3: A convivencia e os valores	Bloque 3: A convivencia e os valores sociais		Bloque 3: A convivencia e os valores

			s sociais	s sociais	s sociais		sociais
VSC-B3.1	4º-VSCB3.1.1 - Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CSIEE
VSC-B3.1	4º-VSCB3.1.2 - . Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
VSC-B3.2	4º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	4º-VSCB3.2.2 - Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	4º-VSCB3.2.3 - Respecta as regras durante o traballo en equipo.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC

VSC-B3.2	4º-VSCB3.2.4 - Emprega destrezas de interdependencia positiva.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CSIEE CAA
VSC-B3.3	4º-VSCB3.3.1 - Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CCL CSC
VSC-B3.3	4º-VSCB3.3.2 - Participa na elaboración das normas da aula.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CCL CSC CSIEE
VSC-B3.3	4º-VSCB3.3.3 - Respecta as normas do centro escolar.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC
VSC-B3.4	4º-VSCB3.4.1 - Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CSIEE
VSC-B3.4	4º-VSCB3.4.2 - Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e					PROCEDEMENTOS:	CSC CCL

	intencións nas relacións interpersoais.					INSTRUMENTOS:	
VSC-B3.4	4º-VSCB3.4.3 - Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CSIEE
VSC-B3.5	4º-VSCB3.5.1 - Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CCL
VSC-B3.5	4º-VSCB3.5.2 - Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC
VSC-B3.5	4º-VSCB3.5.3 - . Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CSIEE
VSC-B3.6	4º-VSCB3.6.1 - Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CCL
VSC-B3.6	4º-VSCB3.6.2 - Razona a valoración de situacións reais expostas en					PROCEDEMENTOS:	CSC CCL CD

	internet, en relación aos dereitos da infancia.					INSTRUMENTOS:	
VSC-B3.6	4º-VSCB3.6.3 - Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CCEC CCL CD CMCT CSIEE
VSC-B3.7	4º-VSCB3.7.1 - Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CCL
VSC-B3.7	4º-VSCB3.7.2 - Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CD CCL CCEC CSIEE

VSC-B3.8	4º-VSCB3.8.1 - Aмоса interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC
VSC-B3.8	4º-VSCB3.8.2 - Razoа os motivos da conservación dos bens naturais.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CCL
VSC-B3.8	4º-VSCB3.8.3 - Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CSIEE
VSC-B3.9	4º-VSCB3.9.1 - Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CSIEE
VSC-B3.9	4º-VSCB3.9.2 - Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.					PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CSC CD CAA

4-B.- CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIREN AS MATERIAS

- Nesta etapa poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.
- A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
- A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
- A lectura constitúe un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato. Co fin de fomentar o hábito da lectura, organizamos a súa práctica de xeito que se garanta a incorporación dun tempo diario de lectura non inferior a trinta minutos.
- A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
- Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
- Os mecanismos de reforzo, que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
- Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

5. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Os materiais e recursos seleccionaranse en base ós seguintes criterios:

- Adecuación ao contexto do centro
- Correspondencia cos obxectivos
- Progresión dos contidos e obxectivos
- Adecuación aos criterios de avaliación
- Variedade das actividades
- Claridade e amenidade gráfica e expositivas
- Atención á diversidade
- Contribución ó desenvolvemento das competencias básicas

Dentro dos recursos que se van utilizar no desenvolvemento desta proposta destacan as seguintes:

a) Recursos humanos: profesores, familia e sociedade.

b) Recursos materiais que podemos clasificalos en:

- Obxectos do contorno: produtos naturais (rochas, plantas, animais...), materiais de refugallo, material funxible, utensilios (tesoiras, punzóns...), maquetas, modelos, xogos didácticos...
- Recursos impresos: libros de texto, contos, libros de consulta, fichas de reforzo, ampliación, repaso e propostas de avaliación de cada unidade, tanto as propias da editorial como as elaboradas pola mestra.
- Murais, láminas, periódicos, revistas, fichas de rexistro, guías...
- Audiovisuais: reprodutor DVD, vídeo, TV, CD, plataformas dixitais...
- Informáticos: ordenadores, canón de imaxes, encerado dixital, DVD, internet, Tablet, e-book, libros dixitais...
- Recursos do profesor: guías didácticas, adaptacións, libros de actividades de apoio e ampliación, libros dixitais, webs educativas.

LIBROS DE TEXTO PARA ESTE AÑO:

4º EP.	L. GALEGA	SABER FACER CONTIGO, OBRADOIRO SANTILLANA,	978-8468029566
4º EP.	L. CASTELÁ	LENGUA SABER HACER, SANTILLANA	
4º EP.	MATEMÁTICAS	MATEM. SABER HACER, SANTILLANA,	9788483056097
4º EP.	CIENCIAS SOCIAIS	CIENCIAS SOCIAIS 4, OBRADOIRO, SANTILLANA	
4º EP.	CIENCIAS NATURAIS	CIENCIAS DA NATUREZA 4, OBRADOIRO, SANTILLANA	

6. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

MATEMÁTICAS

- Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.
- Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.
- Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionar información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.
- Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados.
- Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.
- Realizar operación e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.
- Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.
- Seleccionar e utilizar instrumentos e unidades de medida usuais, facendo previamente estimacións e expresando con precisión medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo, en contextos reais.

- Operar con diferentes medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo.
- Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.
- Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.
- Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.
- Identificar figuras planas e corpos xeométricos, nomeando e recoñecendo os seus elementos básicos (ladros, vértices, caras, arestas e ángulos).
- Coñecer e distinguir a circunferencia e o círculo, así como os seus elementos básicos.
- Coñecer e diferenciar os poliedros e os corpos redondos, así como os seus elementos básicos.
- Saber o que é un ángulo e as clases de ángulos.
- Interpretar representacións espaciais (esbozo dun itinerario, plano dunha pista...) realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.
- Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.
- Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.

LINGUA GALEGA:

- Estima a lingua de Galicia e úsaa como canle de transmisión das súas propias experiencias en todas as situacións de comunicación.
- Participa en situacións de comunicación relacionadas coa actividade escolar (actividades en grupo, assembleas, debates, coloquios...) respectando as normas elementais que fan posible a comunicación
- Comprende o senso global de mensaxes orais de uso habitual e distingue as ideas principais e secundarias.

- Memoriza, reproduce e representa textos orais (poemas, cancións, adiviñas, trabalinguas...), empregando a pronuncia, o ritmo e a entoación adecuadas.
  - Produce textos orais (contos, relatos, exposicións, explicacións sinxelas...) adecuados á intención comunicativa, empregando as formas básicas da lingua oral (pronunciación, ritmo, entoación, vocabulario...), así como aspectos verbais.
  - Capta o senso global de textos escritos de uso habitual (informativos, literarios...) e resume as principais ideas.
  - Le textos máis complexos ca en 3º, empregando coñecementos elementais sobre a lingua escrita e procedementos elementais para resolver dúbidas de comprensión.
  - Valora positivamente o texto escrito como instrumento de comunicación e como fonte de pracer e de información. E manifesta preferencias na selección de lecturas e expresa as propias opinións sobre elas.
  - Redacta textos escritos de diferente tipo (descricións, narracións, diálogos, poemas, cartas, informes...), empregando a estrutura textual correspondente e utilizando os procedementos básicos que dan cohesión ao texto (usar nexos, manter o tempo verbal, puntuar adecuadamente...).
  - Comprende e produce mensaxes orais ou escritas nas que se integren os distintos códigos, verbais e non verbais.
- Distingue usos racistas, sexistas e estereotipados en conversas, audicións, contos e imaxes, e introduce as autocorreccións pertinentes ao respecto.

LINGUA CASTELÁ

- Lee textos con articulación, ritmo, fluidez, expresividade y seguridade necesarios. Expresa sus opinións sobre los textos leídos y manifiesta gustos personales.
- Escribe de manera correcta y coherente diversos tipos de textos: narraciones, descripciones, informes sencillos..., empleando los procedimientos adecuados para estructurarlos (nexos, signos de puntuación, etcétera).
- Utiliza la adecuada ortografía de la palabra y de la oración, empleando diferentes recursos para la auto-corrección (relectura, consulta do diccionario, etcétera).

- Participa en situaciones de comunicación relacionadas con la actividad escolar (diálogos, coloquios, entrevistas, etcétera), respetando las normas que facilitan el intercambio, adecuando la expresión a la intencionalidad y al contexto, valorando lo que se dice con cierta actitud crítica.
- Transmite y pide información (en exposiciones, argumentaciones, coloquios, etcétera).
- Distingue las ideas principales de las secundarias en discursos orales y resume las más importantes, de forma ordenada.
- Expresa oralmente hechos, sentimientos y experiencias de forma correcta y coherente, con la entonación, articulación y ritmo adecuados, y con el vocabulario y las estructuras pertinentes: concordancias, adjetivación, comparaciones, etcétera.
- Comprende el sentido global de textos escritos de uso habitual, las ideas que exponen y las relaciones que se establecen entre ellas.
- Identifica y resume los elementos esenciales en textos escritos, literarios y no literarios (personajes, ambiente, argumento, diálogo, descripciones, narraciones, etcétera).
- Utiliza diferentes estrategias para la comprensión de discursos orales y textos escritos, y para la resolución de dudas (preguntar, avanzar y retroceder, consultar el diccionario, etcétera).
- Interpreta y transmite mensajes que combinan códigos verbales y no verbales (movimiento corporal, gráfico, musical, etcétera) en narraciones orales y escritas, dramatizaciones, carteles, etcétera.
- Utiliza de forma habitual la lectura con diferentes fines: diversión, gozo, información, resolución de problemas, enriquecimiento cultural, etcétera.
- Usa mensajes que incluyen las formas lingüísticas adecuadas para mejorar la convivencia, para expresar la creatividad, el conocimiento personal y del entorno, en coloquios, asambleas de clase, en el periódico escolar, etcétera.
- Construye mensajes orales y escritos de modo personal y creativo.
- Identifica los usos de la lengua reconociendo algunas estructuras gramaticales sencillas (tipos de discurso: narrativo, descriptivo, poético, etcétera; el texto y la oración, el nombre, el adjetivo, el verbo, etcétera), y valorando la importancia de respetar reglas y convenciones establecidas.
- Reflexiona sobre usos inaceptables de la lengua como vehículo de prejuicios clasistas, racistas, etcétera, tras la audición o lectura de textos publicitarios, de historietas, cuentos, narraciones, comentario de películas, etcétera.

- Auto-corrige su expresión para evitar expresiones racistas, clasistas, sexistas. Regula el trabajo mediante el lenguaje oral y escrito, realizando planes de trabajo, esquemas, resúmenes, notas recordatorias, etcétera.
- Consulta diferentes recursos: monografías, enciclopedias, etcétera, para obtener información.

CIENCIAS DA NATUREZA:

- Recopila información sobre as características observables e regulares dos obxectos, animais e plantas da localidade e da comunidade autónoma, seguindo criterios e pautas de observación sistemática.
- Identifica e clasifica animais e plantas segundo criterios científicos.
- Compara ciclos vitais entre organismos vivos.
- Identifica fontes de enerxía comúns e procedementos e máquinas para obtela.
- Nomea máquinas sinxelas e máquinas complexas.
- Compara métodos de comunicación antigos e actuais.
- Analiza as partes principais de obxectos e máquinas, as funcións de cada unha delas e planifica e realiza un proceso sinxelo de construción dalgún obxecto. Mostra actitudes de cooperación no traballo en equipo e o coidado pola seguridade.
- Manexa con soltura sinxelos dispositivos, máquinas e aparellos, empregando os operadores máis adecuados en cada caso.

CIENCIAS SOCIAIS:

- Identifica e describe os principais usos que facemos as persoas dos recursos naturais (aire, terra e auga), sinalando vantaxes e inconvenientes.
- Usa adecuadamente as nocións espaciais e a referencia aos puntos cardinais para describir, localizar e relacionar a situación de si mesmo e a dos obxectos no espazo e no tempo.
- Describe as relacións de necesidade e complementariedade entre os distintos traballos, públicos e domésticos, da localidade e da comunidade autónoma.
- Identifica e describe os principais elementos que configuran a paisaxe da localidade, a comarca e os da comunidade autónoma (situación, relevo, augas, clima, vexetación, fauna, agrupamentos de poboación e principais vías de comunicación), para situarse e localizar feitos e acontecementos.

- Ordena temporalmente os feitos históricos máis relevantes ocorridos no último século na localidade e na comunidade autónoma referidos á evolución da vivenda, o traballo, o transporte e os medios de comunicación, utilizando as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade (antes, durante, despois, etc.).
- Mostra interese por coñecer os modos de vida e as manifestacións artísticas e culturais de épocas pasadas.
- Describe cambios que se produciron nunha localidade ao longo do tempo e localízaos en fontes históricas que hai na súa localidade.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Os criterios van a ser de cualificación cualitativa en función da superación dos contidos mínimos esixidos para cada unidade didáctica desenvolvida no trimestre a avaliar. Así mesmo, ao fin do curso valorarase tanto os resultados obtidos coma a evolución levada a cabo durante o curso.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS UTILIZADOS	VALORACIÓN
Realización das tarefas na aula Organización e coidado material Presentación e adecuación das tarefas	Caderno /Rexistro actividades na clase Rexistro de organización e coidado de material Rúbricas	10%
Realización de tarefas na casa Presentación das tarefas feitas na casa	Rexistro de entrega de tarefas Rexistro da presentación das tarefas	10%
Valoración de actitudes na aula: Participación Esforzo Cooperación e colaboración	Rexistro de participación Rexistro de actitude no traballo en grupo	10%
Valoración dos contidos e competencias adquiridas ou desenvolvidas na unidade	Realización de probas escritas ao final de cada unidade	70%

Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de Insuficiente (IN) para as cualificacións negativas, Suficiente (SU), Ben (BE), Notable (NT) ou Sobresaliente (SB) para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias:

- Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4.
- Suficiente: 5.
- Ben: 6.
- Notable: 7 ou 8.
- Sobresaliente: 9 ou 10.

No proceso de avaliación continua, a cualificación das áreas será establecida pola mestra ou mestre que as imparta e se decidirá tendo en conta o progreso do alumno no conxunto da área.

Ao final de cada período establecido adoptarase a decisión sobre o grao de adquisición e desenvolvemento das competencias clave así como da consecución dos obxectivos e estándares de aprendizaxe. Tendo isto en conta, as cualificacións (nunha escala de 10 indicadores), serían:

- Suficientemente adquiridos (SU): un mínimo de 5 indicadores superados.
- Ben adquiridos (BE): un mínimo de 6 superados.
- Adquiridos de forma notable (NOT), un mínimo de 7 superados.
- Plenamente adquiridos (SB): superados os 9 ou 10 indicadores.

Segundo a orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa primaria en Galicia,

· Nota media de promoción: Art. 5, pto. 2: “A nota media das cualificacións numéricas obtidas en cada unha das áreas será a media aritmética das cualificacións de todas elas, redondeada á centésima máis próxima, e en caso de equidistancia, á superior”.

• **PROMOCIÓN DO ALUMNO/A**

Para a promoción a 5º o alumnado só poderá ter dúas materias suspensas. Con tres ou mais materias suspensas considerase que non promocionará e permanecerá un ano mais en 4º de Ed. Primaria

7. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Teranse en conta os seguintes indicadores:

- A medida en que foron conseguidos os obxectivos.

- Interese e motivación que despertou entre os alumnos/as.
- Se se conseguiu respectar o ritmo de aprendizaxe dos distintos alumnos/as.
- Se os erros, bloqueos e dificultades detectadas foron os esperados.
- Se a intervención do profesor/a condicionou e dirixiu o traballo do alumnado.
- Aspectos a mellorar.
- Propostas de modificación.

8. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN

Despois da avaliación inicial deseñarán se unha serie de actividades de diferente natureza que servirán para o seguimento do progreso do alumnado a través das diferentes actividades levadas a cabo na aula. As actividades de recuperación partirán dos contidos que quedaron sen adquirir no curso anterior e –se as houberse- de contidos presentes en algunhas materias pendentes por parte do alumnado.

Con este fin e segundo o ritmo de aprendizaxe de cada alumno, atendendo ao principio de progresividade ao longo do curso, e de acordo co marco de autonomía pedagóxica e organizativa, e tal e como figura no decreto 105/2014 do 4 de Setembro polo que se establece o currículo de educación primaria, as pautas e os criterios xerais sobre o uso das tarefas extraescolares realizarase de xeito que entronque co adecuado desenvolvemento das competencias clave do alumnado.

Tentarase que estas tarefas extraescolares, teñan –na medida do posible e razoable- un adecuado encaixe na vida das familias, facilitando a súa participación activa no proceso de ensino-aprendizaxe e unha adecuada conciliación na vida persoal e familiar con respecto aos tempos de lecer do alumnado.

Para o control das tarefas realizarase un caderno de control/cotexo onde a mestra irá anotando diariamente, na medida do posible, a realización das mesmas por parte de cada neno/a. Este caderno diferenciará materias e actividades.

9. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.

Ao comezo de cada curso e durante o primeiro mes escolar, realizarase unha avaliación inicial coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión satisfactoria no seu proceso de

aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias básicas. Esta avaliación incluírá a análise dos informes persoais do curso anterior e completaráse máis adiante coa información obtida das familias nas entrevistas persoais.

Esta avaliación inicial será o punto de referencia para a toma de decisións relativas ao desenvolvemento do currículo nas programacións de aula, así como para adoptar aquelas medidas de apoio, reforzo e recuperación que consideren oportunas para cada alumna ou alumno.

Partindo do resultado da avaliación inicial, podemos atoparnos :

- Alumnas/os con pequenas diferenzas : poden solucionarse con traballo individualizado ou traballo en equipo dentro da aula con fichas de reforzo ou ampliación segundo o caso.
- Alumnas/os con problemas de aprendizaxe nunha ou máis áreas: sería necesaria a intervención do profesorado especializado (PT, AL) en coordinación cos demais profesores/as. Sería necesario facer uso dunha metodoloxía específica, material didáctico complementario e posiblemente a organización de grupos de traballo flexibles.
- Alumnas/os con dificultades relevantes: o Departamento de Orientación avaliará e diagnosticará a necesidade dunha adaptación curricular da que dependerá o maior ou menor afastamento do currículo básico. Para que a atención sexa efectiva a coordinación do profesorado en canto á metodoloxía, espazos e tempos é fundamental.

10. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE.

Concrétanse no Plan de Atención á Diversidade do centro educativo.

Deste xeito teremos en conta as dificultades propias da materia así como as destrezas cognitivas implicadas na súa aprendizaxe, como son a memoria de traballo, os procesos de representación e a atención.

Neste sentido e dentro das medidas ordinarias de atención á diversidade, realizaremos os axustes metodolóxicos e organizativos necesarios para axustarnos aos distintos ritmos de traballo do alumnado, favorecendo tanto as actividades de reforzo como as de ampliación.

Por iso propoñemos: actividades de traballo cooperativo, estratexias socio-afectivas, utilización dunha linguaxe clara e comprensible, dispoñibilidade de actividades diversificadas (actividades distintas para desenvolver unha mesma capacidade, fichas adaptadas a cada nivel, ...), presentación de actividades que permitan distintos graos de realización (reforzo e ampliación), priorización de obxectivos, selección de diversas técnicas didácticas en función das capacidades dos alumnos, actividades de aprendizaxe variadas entre as que o profesor pode elixir e adaptar, e agrupamentos flexibles (planificaranse actividades de gran grupo, pequeno grupo e individuais). Actividades que faciliten a colaboración entre familia-escola.

Respecto as medidas extraordinarias, serán aplicadas ao alumnado con necesidade específica de reforzo educativo, carrexando todo un proceso de coordinación- cooperación entre titores e profesorado específico de apoio. Estes reforzos levaranse a cabo dentro da aula. O programa de reforzo educativo do alumno constará de:

- Estimación das necesidades educativas: especificarase as áreas nas que se leva a cabo o Reforzo Educativo e necesidades educativas básicas que se van a traballar.
- Toma de decisións: lugar, horario (día e hora), grupo, espazos.
- Mestres/as implicados.
- Gradación e secuenciación de contidos.

Con respecto aos alumnos que necesitan adaptación curricular, tomaranse as seguintes medidas:

Adaptación da programación. Trátase de actuacións concretas na programación que non afectan aos obxectivos nin aos criterios de avaliación, e si aos contidos: redución, selección, priorización, cambio de orde na secuenciación de contidos, engadir contidos novos, pospoñer contidos para o curso seguinte dentro da programación de ciclo...

Adaptación individual non significativa. Actuacións referidas a algún alumno en concreto, que supón unha planificación previa e que inclúe modificacións na forma de abordar o currículo: actividades específicas, estratexias metodolóxicas, materiais específicos...

Utilización de materiais diversos en función dos diferentes niveis do alumnado: diferentes libros de textos, programas multimedia, xogos didácticos...

11. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO

A **LOMCE** establece numerosas referencias aos valores significativos no sistema educativo. Más concretamente, no **art. 10 del RD. 126/2014** establece unha serie de elementos transversais que deben traballarse en todas as áreas:

- Comprensión lectora, expresión oral e escrita
- Comunicación audiovisual e TIC
- Emprendemento

- Educación Cívica e Constitucional
- Educación ambiental.

Nesta programación estes contidos serán de tratamento transversal. Ests elementos deben estar presentes en todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

As actividades complementarias propostas para este curso son as seguintes:

- Semana das emocións
- Semana das bibliotecas
- Samaín.
- Magosto
- Día da diabetes
- Thanksgiving
- Día dos Dereitos da Infancia
- Día Internacional da Non Violencia de xénero
- Semana das múltiples capacidades
- Nadal
- Día da paz
- Día Internacional da muller e a nena na ciencia.
- Día mundial da radio
- Entroido
- Semana da Prensa
- Día da muller traballadora
- Saint Patrick's Day
- Día da Auga+Poesía+árbore
- Semana da diversidade
- Semana do Día do Libro
- Día sobre rodas
- Día da Educación Física na rúa
- Día Contra o Acoso Escolares
- Semana da Diversidade Sexual
- Semana do Día das Letras Galegas
- Semana STEAM
- Día do Xogo Infantil
- Día do Medio Ambiente + Reciclaxe
- Excursión e festa de fin de curso (xuño).

13. MECANISMOS DE REVISIONS, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

A avaliación non so debe afectar ao alumnado, senón tamén ao resto dos elementos implicados no proceso de ensino. Segundo os datos aportados pola avaliación continua, podemos incorporar información sobre a idoneidade dos distintos compoñentes da nosa programación.

A avaliación da programación podería presentar estes momentos:

- Comprobación que a planificación se fixo correctamente con todos os elementos curriculares incluídos.
- Reorientación se fose o caso, como consecuencia da súa aplicación na aula adecuándoa ao grupo-clase, introducindo as medidas de mellora que se consideren oportunas.
- Tras a aplicación total da programación, cando se teña unha mellor perspectiva, completárase coas avaliacións internas e externas do alumnado.